

Aan Zijne Excellenties:
De Minister van Financiën
De Minister van Veiligheid en Justitie
De Minister van Economische Zaken

Datum: 28 februari 2018

Betreft: Consultatie Wetsvoorstel Uitvoeringsbesluit Wwft 2018

Hooggeachte heren,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van het wetsvoorstel Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 (het "Wetsvoorstel"). Wij maken graag van de geboden consultatiemogelijkheid gebruik. Hieronder vindt u onze reactie op het Wetsvoorstel. Wij zullen dezelfde definities aanhouden als vermeld in het Wetsvoorstel.

Begrip 'hoger leidinggevend personeel'

In het Wetsvoorstel wordt in artikel 3 de term 'hoger leidinggevend personeel' gebruikt als onderdeel van de mogelijk te registreren uiteindelijk belanghebbenden. Op dit moment is het naar onze mening onduidelijk wat er exact wordt verstaan onder de gebruikte term 'hoger leidinggevend personeel'. Wordt hieronder bijvoorbeeld de statutaire directie verstaan of gaat het om andere leidinggevendenden? Tevens roept het vragen op hoe het een en ander uitwerkt in de situatie van een two-tier board waarbij sprake is van een uitvoerend bestuur en een raad van commissarissen.

Het komt de uitvoerbaarheid van de wet ten goede als er duidelijke uitleg wordt gegeven van de gebruikte definities. Er dient een duidelijke definitie te komen die geen ruimte biedt voor twijfel.

Registratie van de groep van begunstigden bij een stichting

In het Wetsvoorstel wordt in artikel 3 lid 1 onderdeel d gesproken over de registratie van de uiteindelijk belanghebbenden van een stichting. Aangegeven dient te worden hoe artikel 3 lid 1 onderdeel d zich verhoudt tot de anbi-regelgeving, die er feitelijk op neerkomt dat een anbi geen 'owner' mag hebben (noch direct, noch indirect).

In het derde punt van artikel 3 lid 1 onderdeel d wordt gesteld dat de begunstigden of, voor zover de afzonderlijke begunstigde personen niet kunnen worden bepaald, de groep van personen in wier belang de stichting hoofdzakelijk is opgericht of werkzaam is, dient te worden geregistreerd als uiteindelijk belanghebbende. Het is zeer onduidelijk wat de bedoeling is van deze bepaling met

betrekking tot 'de groep'. Het is onmogelijk dat alle begunstigden van een ideële stichting onder deze regeling vallen.

In de nota van toelichting bij het wetsvoorstel wordt een toelichting gegeven waarin wordt gesteld dat het van belang is om 'de groep' nauwkeurig te omschrijven teneinde op een later moment de individuele begunstigden alsnog te kunnen achterhalen. Het is hierbij ook onduidelijk wat er exact wordt bedoeld met het achterhalen van deze begunstigden. Denk bijvoorbeeld aan een grote ideële instelling als het Rode Kruis dat een zeer grote groep begunstigden heeft.

Het lijkt ons volledig ongepast en in strijd met doel en strekking van de richtlijn als al deze feitelijk begunstigden als uiteindelijk begunstigden voor toepassing van de Wwft worden aangemerkt. Wij stellen daarom voor dat artikel 3, lid 1, onderdeel d, derde punt wordt geschrapt. Deze bepaling is blijkens de wetgeschiedenis immers in de eerste plaats voor trusts opgezet. Een trust is een geheel andere rechtsvorm dan de Nederlandse stichting. Een stichting heeft immers een ideëel doel. Het argument dat de EU-regelgeving geen ruimte biedt om deze bepaling te schrappen, lijkt ons niet te gelden. Voor zover wij dat kunnen zien, heeft de EU-regelgeving er immers geen blijk van gegeven überhaupt rekening te hebben gehouden met anbi's en andere stichtingen met vermogen 'in de dode hand'. Lidstaten zouden hier dan een eigen invulling aan kunnen geven.

In dit kader stellen wij ook voor dat in de toelichting concreet, aan de hand van een voorbeeld, wordt aangegeven hoe een instelling aan Wwft verplichtingen kan voldoen indien een anbi cliënt wordt. Een voorbeeld kan zijn de noodzakelijke identificatie van bijv. een gezondheidsfonds met 25 feitelijke begunstigden (patiënten die lijden aan een bepaalde zeldzame ziekte). Wij nemen aan dat alleen de bestuurder dan als UBO zal gelden. Het identificeren van de feitelijk begunstigden is in dit geval maatschappelijk ongewenst (ook vanwege privacy) en leidt tot een onevenredige administratieve lastendruk.

Registratie van de oprichter(s) van een stichting

Het Wetsvoorstel gaat in artikel 3 lid 1 onderdeel d eerste punt over de registratie van de oprichter(s) als uiteindelijk belanghebbenden van een stichting. Het registreren van de oprichter(s) van een stichting als uiteindelijk belanghebbende voor toepassing van de Wwft brengt onnodige complexiteit met zich mee. Wij stellen voor om slechts in het jaar van oprichting van een stichting, of indien de oprichter(s) nog een individueel belang hebben bij de stichting, de oprichter(s) op te nemen als uiteindelijk belanghebbende.

Het is immers simpelweg onmogelijk om de oprichter(s) altijd als uiteindelijk belanghebbende van een stichting op te nemen en te registreren. Denk hierbij ook aan het voorbeeld van de oprichter van een algemeen nut beogende instelling ('anbi') die geen bestuurder meer is van de anbi, geen zeggenschap meer heeft en ook op geen enkele andere wijze een belang heeft bij de anbi. Dit geldt des te meer wanneer een anbi al enkele decennia oud is. Het voorgaande geldt evenzeer voor andere stichtingen.

UBO en bestuurders van een stichting of kerkgenootschap

Het huidige Wetsvoorstel stelt in artikel 3 lid 1 onderdeel d tweede punt dat de bestuurders van een stichting als uiteindelijk belanghebbenden moeten worden gezien. Wij vragen ons af of hiermee alle bestuurders van een stichting bedoeld worden? Of worden hier bijvoorbeeld slechts de bestuurders bedoeld die zelfstandig of gezamenlijk bevoegd zijn naar buiten te treden uit naam van de stichting?

Het identificeren en registreren van álle bestuurders van een stichting leidt tot te veel administratieve rompslomp. Dit kan er zelfs toe leiden dat de wetgeving een belemmering gaat vormen voor financieel dienstverleners om cliënten aan te nemen met een groot bestuur, zeker in geval van kleine opdrachten. Dit is maatschappelijk ongewenst en kan niet de doelstelling van het Wetsvoorstel zijn. Hierbij valt ook te denken aan kerkgenootschappen die vaak een groot bestuur kennen.

Te denken valt aan het aannemen van een opdracht door een dienstverlener die slechts 2 tot 3 uur aan werk in beslag neemt. Het is mogelijk dat hiervoor bijvoorbeeld 12 bestuurders geïdentificeerd en geregistreerd moeten worden. Wij geven in overweging met een oplossing hiervoor te komen die er voor zorgt dat de urenbesteding voor de uitvoer van het Wetsvoorstel niet onevenredig groot wordt ten opzichte van de opdracht.

Slot

Wij hopen dat onze reactie van waarde kan zijn bij de verdere implementatie van het Wetsvoorstel. Tot nadere toelichting zijn we graag bereid.

Hoogachtend,
HVK Stevens

Drs. W.G. van Vliet
Drs. D.G.M. Wetterhahn